

POWIAT
LIPSKI

Zauważ
PROW 2007-2013
wokół siebie

Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich

Szanowni Państwo,

za nami 10 lat członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Przez ten czas Mazowsze wiele zyskało. Zmieniły się nie tylko miasta, ale i tereny wiejskie. Ważnym źródłem wsparcia przy podnoszeniu standardu życia na wsi były inwestycje realizowane w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Nowe drogi, sieci kanalizacyjne, wodociągi, skwery czy place zabaw to tylko przykłady z setek inwestycji, które udało się nam wspólnie zrealizować.

Przed nami kolejne wyzwania. Kluczowym przedsięwzięciem jest „Internet dla Mazowsza”, dzięki któremu zlikwidujemy tzw. białe plamy w dostępie do Internetu. W efekcie 90 proc. mieszkańców Mazowsza będzie miało szansę na korzystanie z sieci. Ponadto w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 nadal będziemy wspierać projekty, których celem jest walka z bezrobociem, aktywizacja ludności wiejskiej oraz promocja innowacyjnych produktów czy wyrobów.

Proponowany przez Krajową Sieć Obszarów Wiejskich największy w ostatnich latach cykl informacyjno-promocyjny umożliwi właśnie wymianę informacji w zakresie dobrych praktyk i wykorzystania środków z UE w województwie mazowieckim.

Na 37 jednodniowych konferencjach będziemy rozmawiać o prawidłowo realizowanych projektach z beneficjentami i potencjalnymi beneficjentami funduszy unijnych na terenach wiejskich. Cykl skierowany jest do organizacji pozarządowych działających w obszarze wsi i rolnictwa, związków zawodowych i branżowych, partnerów społeczno-gospodarczych, ośrodków doradztwa rolniczego, izb rolniczych, lokalnych grup działania, instytucji naukowo-badawczych, uczelni wyższych, szkół rolniczych i samorządów lokalnych, a jego celem jest przeprowadzenie dyskusji na temat efektów dotychczasowych działań Samorządu Województwa Mazowieckiego w zakresie wspierania rozwoju obszarów wiejskich. Serdecznie zapraszam Państwa na wspomniane spotkania i zachęcam do czynnego w nich udziału.

Z wyrazami szacunku

Janina Ewa Orzełowska
Członek Zarządu Województwa Mazowieckiego

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 jest instrumentem realizacji polityki Unii Europejskiej w dziedzinie rozwoju obszarów wiejskich. Program określa cele, priorytety oraz zasady, na podstawie których wspierane są działania dotyczące tej problematyki. Realizowanie strategicznych założeń Programu możliwe jest dzięki działaniom podejmowanym na rzecz rozwoju obszarów wiejskich w ramach osi priorytetowych. Wszystkie działania współfinansowane są z Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz środków krajowych.

Dzięki pozyskanym pieniądзом w ramach PROW na lata 2007-2013 możliwe było dofinansowanie m.in. takich przedsięwzięć jak: budowa sieci wodociągowych i kanalizacyjnych, oczyszczalni ścieków, projektów obejmujących wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych, a także kształtowanie przestrzeni publicznej.

PROW na lata 2007-2013 obejmował 22 działania realizowane w czterech osiach:

- Oś 1 - Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego
- Oś 2 - Poprawa stanu środowiska naturalnego i obszarów wiejskich
- Oś 3 - Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej
- Oś 4 - Leader.

Działania skupione w dwóch pierwszych osiach mają na celu dostosowanie rolnictwa i leśnictwa do rosnących standardów UE, także związanych z ochroną środowiska. Są one kierowane przede wszystkim do producentów rolnych. Natomiast przedsięwzięcia wspierane w osi trzeciej uzupełniają realizowane w dwóch pierwszych osiach. Mają one w zintegrowany sposób różnicować działalność gospodarczą oraz tworzyć miejsca pracy poza rolnictwem, jak również poprawiać jakość życia mieszkańców wsi i obszarów wiejskich. Wdrażanie działań osi Leader opiera się przede wszystkim na wykorzystaniu wiedzy i doświadczenia lokalnej społeczności dla rozwoju regionu. Włączanie partnerów społecznych i gospodarczych do planowania i realizacji lokalnych inicjatyw ma na celu lepsze określenie problemów występujących na konkretnym terenie i znalezienie właściwych sposobów na ich rozwiązanie. Głównym partnerem w tym podejściu są Lokalne Grupy Działania.

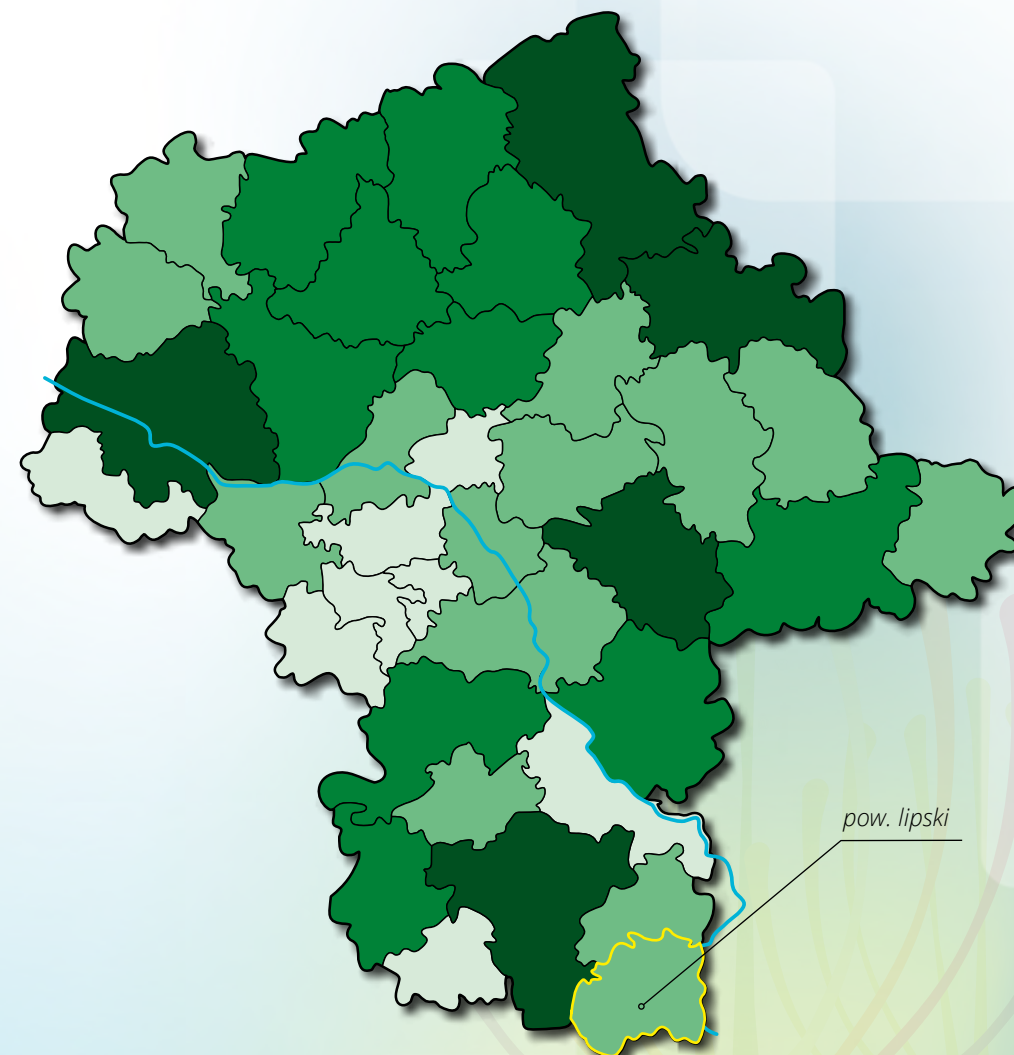
Instytucją zarządzającą PROW 2007-2013 jest minister rolnictwa i rozwoju wsi, który część zadań przekazał samorządom regionalnym. Samorząd Województwa Mazowieckiego wdraża następujące działania objęte Programem:

- 125 - poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa: schemat I - scalanie gruntów; schemat II - gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi (limit łączny pomocy 46,3 mln euro)
- 321 - podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej (kwota wsparcia 164,1 mln euro)
- 313, 322, 323 - odnowa i rozwój wsi (pomoc na sumę 43,3 mln euro)
- Leader (budżet ogólny wynosi 337 mln zł, z czego działania wdrażane przez samorząd województwa - 268 mln zł).

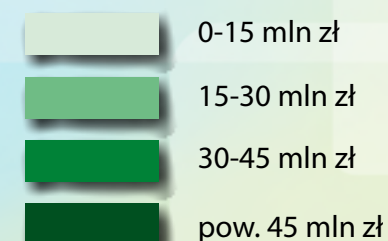
PROW cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem beneficjentów. Środki są wykorzystywane na Mazowszu efektywnie i będą w pełni rozdysponowane w ramach przyznanego limitu. Dotychczas zakontraktowano ponad 80% funduszy. Większość projektów została rozliczona, a pozostałe są weryfikowane zgodnie z terminami określonymi w umowach (nawet do 2015 roku).

W niniejszej broszurze zaprezentowano dane wg stanu z 31.03.2014 roku.

Wartość otrzymanej pomocy EFRROW w podziale na powiaty

Wykorzystanie środków EFRROW w mln zł

Liczba projektów:
37

Wartość projektów:
41,16 mln zł

Wartość dofinansowania:
22,66 mln zł

Słowo o powiecie

Sześć gmin: Chotcza, Ciepeliów, Lipsko, Rzecznów, Siemno i Solec nad Wisłą należą do powiatu lipskiego, zamieszkanego przez 35 tys. ludzi. Powiat ma charakter wybitnie rolniczy. Jego powierzchnia całkowita wynosi 740 km², w tym użytki rolne stanowią 73%. W uprawach przeważają zboża i rośliny okopowe. Jednak w niektórych częściach powiatu jest coraz więcej sadów (wiśnie, jabłonie, grusze) oraz plantacji warzyw (kapusta, kalafior). Przemysł jest słabo rozwinięty i koncentruje się przede wszystkim w Lipsku. Atrakcje turystyczne Solca nad Wisłą przyczyniły się do rozwoju bazy noclegowej. Są tam ośrodki wczasowe oraz schronisko młodzieżowe. Coraz więcej turystów, a także letników przyjeżdżających z dużych aglomeracji miejskich np. z Warszawy, Wrocławia i Poznania gości w gospodarstwach agroturystycznych. Znajdują się one m.in. w Krzyżanówce, Sadkowicach i w Ciepeliowie.

Działanie 125 Scalanie i melioracje

Obejmuje ono m.in. scalanie gruntów rolnych, urządzenie dróg dojazdowych, gospodarowanie rolniczymi zasobami wody w celu poprawy jakości gleb, a także zwiększenie retencji mającej podnieść poziom bezpieczeństwa mieszkańców przed powodzią. W związku z tym realizowana jest melioracja, sieć drenarska, buduje się lub naprawia wały przeciwpowodziowe, regulacji poddawane są rzeki. Na wszystkie projekty w tym działaniu Mazowsze otrzymało 46,3 mln euro.

Na terenie powiatu realizowanych jest siedem inwestycji z zakresu melioracji podstawowych.

Umowy podpisane w ramach działania 125

Tytuł operacji	Rodzaj melioracji	Koszty całkowite	EFRROW	Obszar realizacji projektu
Rozbudowa (modernizacja) wału rzeki Kamiennej w m. Wola Pawłowska - Marianów w km 0+000 - 3+200, gm. Solec nad Wisłą	Podstawowe	4 185 451	2 389 608	Solec nad Wisłą
Rozbudowa (modernizacja) wału rzeki Wisły na odcinku Boiska - Jarentowskie Pole w km 5+350 - 6+300, gm. Chotcza	Podstawowe	3 358 839	1 995 538	Chotcza
Regulacja - kształtowanie przekroju podłużnego i poprzecznego oraz układu poziomego koryta rzeki Krępianki w km 4+260 - 14180 - etap I w km 4+260 - 9200 gm. Solec nad Wisłą	Podstawowe	2 171 355	1 214 539	Solec nad Wisłą

Rozbudowa (modernizacja) wału rzeki Wisły na odcinku Boiska - Jarentowskie Pole w m. Boiska w km 0+000 - 1+500, gm. Solec nad Wisłą	Podstawowe	3 071 177	1 841 361	Solec nad Wisłą
Rozbudowa (modernizacja) wału prawego rzeki Kamiennej w miejscowości Wola Pawłowska - Ostrów w km 0+000 - 3+800, gm. Solec n/Wisłą	Podstawowe	5 722 044	3 512 505	Solec nad Wisłą
Rozbudowa przepustu wałowego na rzece Wiśle w m. Kępa Piotrowińska w km 4+050 wraz z odbudową rowu odpływowego długości 1,4 km, gm. Solec nad Wisłą	Podstawowe	1 823 281	1 079 326	Solec nad Wisłą
Rozbudowa wału lewego rzeki Wisły na odcinku Boiska-Jarentowskie Pole w km 4+596 - 5+350 (5+915), gm. Chotcza	Podstawowe	9 465 515	5 785 573	Chotcza
		29 797 661	17 818 449	

Dotychczas zakończono realizację 5 projektów, których efekty przedstawia tabela

Wały przeciwpowodziowe (km)	Kształtowanie przekroju podłużnego i poprzecznego koryta rzeki (km)	Powierzchnia użytków gruntowych objęta ochroną przeciwpowodziową (ha)
9,45	5,95	5303

Działanie 321 Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej

Jest ono związane z rozwijaniem infrastruktury technicznej, zapewniającej dostęp do podstawowych usług dla ludności i gospodarki. Pomoc z pieniędzy unijnych udzielana jest na realizację projektów w dziedzinie gospodarki wodno-ściekowej, tworzenia systemu zbioru, segregacji i wywozu odpadów komunalnych, wytwarzania lub dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, oraz budowania infrastruktury szerokopasmowego Internetu. Limit pomocy finansowej w tym działaniu dla regionu wynosi 164,1 mln euro. Projekty dotyczą m.in. budowy wodociągów i kanalizacji, oczyszczalni ścieków (w tym zagrodowych), stacji uzdatniania wody, targowisk.

Beneficjentami w działaniu 321 na terenie powiatu lipskiego były gminy: Chotcza, Ciepeliów (2), Rzecznów i Siemno (2).

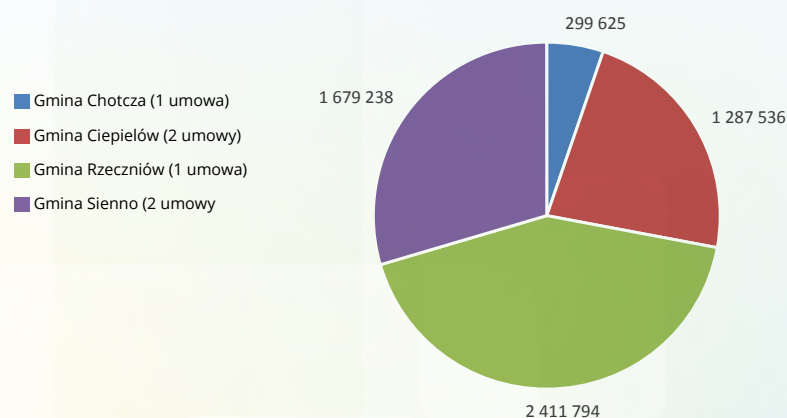
Umowy podpisane w ramach działania 321

Nazwa beneficjenta	Tytuł operacji	Koszty całkowite	Środki EFRROW	Zakres
Gmina Chotcza	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w miejscowościach: Tymienica Stara, Tymienica Nowa, Chotcza-Józefów, Chotcza Górna, Chotcza Dolna na terenie gminy Chotcza	491 385	299 625	gospodarka wodno-ściekowa
Gmina Ciepeliów	Budowa stacji uzdatniania wody w Kunegundowie wraz z siecią wodociągową w miejscowości Kunegundów	1 571 044	909 761	gospodarka wodno-ściekowa
Gmina Ciepeliów	Dokończenie wodociągowania wschodniej części gminy Ciepeliów poprzez budowę sieci wodociągowej z przyłączami w miejscowościach Kawęczyn i Świesielice	845 612	377 775	gospodarka wodno-ściekowa

Umowy podpisane w ramach działania 321 cd.

Gmina Rzecznów	Budowa sieci kanalizacyjnej z przyłączami w m. Kolonia Rzecznów, Grabowiec i Rzecznówek. Zadanie II - Grabowiec	4 609 836	2 411 794	gospodarka wodno-ściekowa
Gmina Sienno	Budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami dla miejscowości Jawor Solecki, Wyględów, Jaworska Wola	1 336 537	532 932	gospodarka wodno-ściekowa
Gmina Sienno	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami w miejscowości Tarnówek	2 443 719	1 146 306	gospodarka wodno-ściekowa
		11 298 132	5 678 193	

Wartość dofinansowania ze środków EFRROW w podziale na gminy, w ramach działania 321

Na dzień 31.03.2014 zakończono realizację 4 projektów, których efekty przedstawia poniższa tabela

Liczba wybudowanych sieci wodociągowych (km)	Liczba wykonanych kanalizacji zagrodowych (szt.)
24,5	47

Działanie 313, 322, 323 Odnowa i rozwój wsi

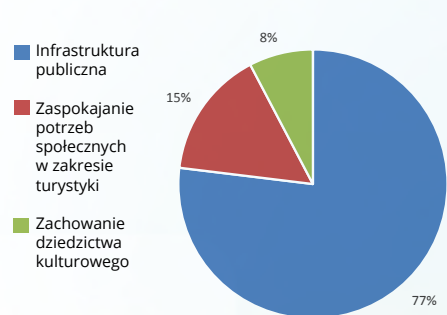
Celem tego działania jest wpływanie na poprawę jakości życia przez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturowych mieszkańców oraz promowanie terenów wiejskich. Chodzi również o rozwój tożsamości lokalnej społeczności, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich, a także o zwiększanie ich atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej. Przyznany Mazowszu limit pomocy unijnej wynosi 43,3 mln euro. W tym działaniu gminy budują świetlice i domy kultury, porządkują centra wsi, powstają ścieżki rowerowe, place zabaw, obiekty sportowe i turystyczne, tereny zielone, odnawiane są miejsca pamięci i pomniki historii.

Dużą aktywność przejawiały gminy powiatu w omawianym działaniu, podpisując 12 umów: Chotcza (4), Ciepielów, Lipsko (2), Rzecznów, Sienno (3), Solec nad Wisłą; jedna umowa była udziałem parafii NMP w Solcu nad Wisłą.

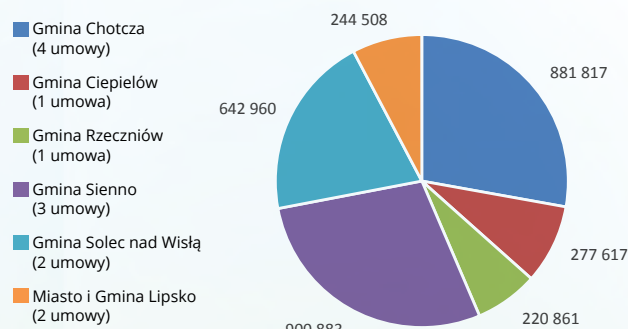
Umowy podpisane w ramach działania 313, 322, 323

Nazwa beneficjenta	Tytuł projektu	Kwota EFRROW	Typ operacji
Gmina Chotcza	Odnowa wsi Chotcza-Józefów	190 832	infrastruktura publiczna
Gmina Chotcza	Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Baranów	289 913	infrastruktura publiczna
Gmina Chotcza	Odnowa centrum wsi Chotcza Dolna	243 503	infrastruktura publiczna
Gmina Chotcza	Odnowa wsi Tymienica Stara	157 569	infrastruktura publiczna
Gmina Ciepielów	Zagospodarowanie i modernizacja centrum Wielgiego wraz z wykonaniem małej architektury krajobrazu	277 617	infrastruktura publiczna
Gmina Rzecznów	Rewitalizacja i odnowa parku w Grabowcu	220 861	infrastruktura publiczna
Gmina Sienno	Budowa budynku świetlicy wiejskiej wraz z infrastrukturą techniczną i ogrodzeniem w Olechowie Starym	251 993	infrastruktura publiczna
Gmina Sienno	Budowa ośrodka sportowo-rekreacyjnego w Siennie - etap IV	500 000	zaspokajanie potrzeb społecznych w zakresie turystyki
Gmina Sienno	Przebudowa oraz remont kompleksowy wraz z infrastrukturą techniczną budynku świetlicy wiejskiej w Osówce	148 890	infrastruktura publiczna
Gmina Solec nad Wisłą	Adaptacja budynku po byłej zlewni mleka na świetlicę wiejską w Zemborzynie Pierwszym	142 960	infrastruktura publiczna
Miasto i Gmina Lipsko	Urządzenie placów zabaw w miejscowościach Długowola Pierwsza, Repa Kościelna, Lipa Miklas, Szymanów, Wola Solecka Pierwsza	173 578	zaspokajanie potrzeb społecznych w zakresie turystyki
Miasto i Gmina Lipsko	Remont budynku Wiejskiego Domu Kultury w Maruszowie	70 930	infrastruktura publiczna
Parafia rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia NMP w Solcu nad Wisłą	Remont zespołu zabytkowego kościoła farnego pw. Wniebowzięcia NMP w Solcu nad Wisłą	500 000	zachowanie dziedzictwa kulturowego
		3 168 646	

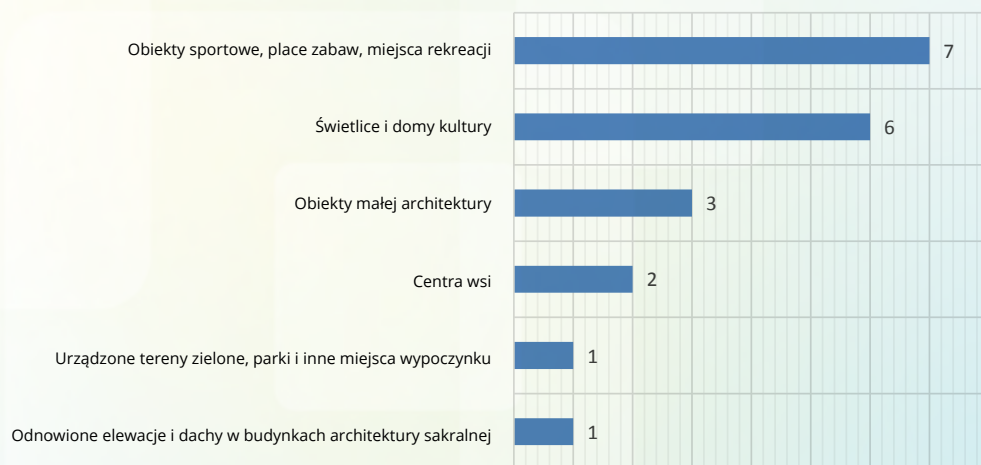
Podział projektów pod względem zakresu inwestycji

Wartość dofinansowania ze środków EFRROW w podziale na gminy w ramach działania 313, 322, 323

Na dzień 31.03.2014 zakończono realizację 12 projektów, których efekty prezentuje tabela poniżej

LEADER

To podejście jest skuteczną metodą wspierania procesów rozwojowych na wsi, opartą na aktywności mieszkańców, którzy decydują co i jak chcą zrobić dla społeczności, w której żyją. LGD tworzą równoprawni partnerzy publiczni, prywatni i społeczni. W tej chwili na Mazowszu jest 35 LGD (plus dwie LGD mające siedzibę poza województwem, ale obejmujące również mazowieckie gminy), które mają do dyspozycji 337 mln zł. Największą LGD współtworzy 140 tys. mieszkańców w 23 gminach (przeciętnie LGD to ok. 7 gmin).

Pięć gmin powiatu: Chotcza, Lipsko, Siemno, Solec nad Wisłą i Rzecznów współtworzą LGD „Krzemienny Krąg” z siedzibą w Bałtowie (woj. świętokrzyskie), natomiast gmina Ciepiałów jest członkiem LGD „Dziedzictwo i Rozwój”, której biuro znajduje się w Zwoleniu.

Działanie 413

Opracowany przez LGD plan pracy w postaci Lokalnej Strategii Rozwoju ma na celu m.in. poprawę jakości życia, tworzenie pozarolniczych miejsc pracy, aktywizowanie mieszkańców, promocję twórczości kulturalnej. W ramach realizacji LSR Lokalne Grupy Działania wybierają projekty, które następnie trafiają do samorządów wojewódzkich (tzw. Małe Projekty oraz Odnowa i rozwój wsi). Wśród podpisanych na Mazowszu 1805 umów w kategorii „Małe Projekty” najwięcej (831) zawarły samorzady terytorialne. Najczęściej finansowane były szkolenia, imprezy kulturalne, zagospodarowanie przestrzeni publicznej, turystyka i rekreacja. W województwie mazowieckim limit pomocy na „Małe Projekty” wynosi 62,46 mln zł; w kategorii „Odnowa i Rozwój Wsi” zawarto w tym czasie 538 umów najczęściej na projekty dotyczące infrastruktury publicznej, turystyki, sportu i rekreacji. W tym działaniu jest do rozdysponowania w regionie 139,2 mln zł.

Dwanaście projektów (OW 9; MP 3) zostało zrealizowanych w powiecie lipskim; kwota dofinansowania: 1,67 mln zł.

Działanie 421

Pozwala ono na podejmowanie wspólnych przedsięwzięć we współpracy międzyregionalnej lub międzynarodowej. Na Mazowszu w sumie realizowanych jest 29 projektów na kwotę około 3,3 mln zł, z dofinansowaniem unijnym wynoszącym 2,7 mln zł. Limit na działanie 421 w regionie ogółem to 6,04 mln zł.

LGD „Dziedzictwo i Rozwój” realizowała międzyregionalny projekt współpracy. Limit Grupy w tym działaniu wynosi 285 tys. zł. Budżet LGD „Krzemienny Krąg” stanowi kwota 212 tys. zł.

Działanie 431

Aby umożliwić efektywną pracę Lokalnym Grupom Działania wdrażającym strategię rozwoju, a także podnoszenie kwalifikacji jej członków, otrzymały one pomoc finansową na pokrycie kosztów funkcjonowania. Może ona dotyczyć m.in. wydatków administracyjnych, szkoleń, organizowania i przeprowadzania akcji promocyjnych lub kulturalnych na terenie realizowania lokalnych strategii rozwoju.

Na to działanie LGD „Dziedzictwo i rozwój” może przeznaczyć 2,67 mln zł, natomiast LGD „Krzemienny Krąg” 2 mln zł.

LGD „Dziedzictwo i Rozwój”

Poza Ciepielowem z powiatu lipskiego, pięcioma gminami powiatu zwolenńskiego: Kazanowa, Policznej, Przyłęka, Tczowa i Zwolenia, do Grupy należą również gminy: Gózd, Iłża, Jastrzębia, Jedlnia-Letnisko i Pionki z powiatu radomskiego. Gminy członkowskie charakteryzuje wspólna tradycja historyczna i kulturowa. Obszar działania Grupy zamieszkuje 94 tys. osób, obejmuje 1427 km². Z punktu widzenia gospodarki rolnej teren ten cechują warunki niekorzystne (gleby IV, V i VI klasy bonitacyjnej). Lokalna Strategia Rozwoju przewiduje, oprócz celów szczegółowych, realizację trzech strategicznych celów ogólnych: *podniesienie atrakcyjności turystycznej i wypoczynkowej; *wykorzystanie dziedzictwa kulturowego do rozwoju, integracji i promocji obszaru LGD; *aktywizację zawodową i społeczną mieszkańców.

Budżet Lokalnej Grupy Działania

Nazwa LGD	Umowy ramowe - kwota								
	limit na działanie 413					limit na działanie 421	limit na działanie 431		
	ogółem 413	413-311	413-312	413-313.322.323	413 - małe projekty		ogółem 431	koszty bieżące	nabywanie umiejętności i aktywizacja
Stowarzyszenie "Dziedzictwo i Rozwój"	11 041 460	1 104 150	1 104 150	7 177 000	1 656 160	285 555	2 676 725	1 228 180	1 448 545

Umowy podpisane w ramach działania Małe Projekty

Siedziba beneficjenta	Tytuł Projektu	Zakres operacji wg zamieszczonej poniżej legendy	Środki publiczne ogółem	Środki EFRR
Ciepielów	Koncepcja rewaloryzacji parku w Wielgiem	15.5.4	25 000	20 000
Ciepielów	Ciepielów - gmina inwestująca w przyszłość - publikacja	15.3.1	19 124	15 299
Ciepielów	Obchody 74. Rocznicy Mordu Jeńców Wojennych w Dąbrowie	15.5.5	20 325	16 260
			64 449	51 559

Umowy podpisane w ramach działania LGD Małe Projekty - Zakres operacji

Podnoszenie jakości życia społeczności lokalnej na obszarze objętym LSR	1
Promowanie, zachowanie cennego dziedzictwa krajobrazowego i przyrodniczego, w tym obszarów Natura 2000	1
Promowanie, zachowanie lokalnego dziedzictwa kulturowego i historycznego	1

LEGENDA – zakres operacji w ramach działania Małe projekty

15.1	Podnoszenie jakości życia społeczności lokalnej na obszarze objętym LSR
15.1.1	Udostępnianie urządzeń i sprzętu
15.1.2	Organizacja szkoleń
15.1.3	Organizacja imprez kulturalnych i promocyjnych
15.1.4	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej
15.2	Rozwijanie aktywności społeczności lokalnej
15.2.1	Promocja lokalnej twórczości kulturalnej
15.2.2	Promocja lokalnej przedsiębiorczości
15.2.3	Remont, wyposażenie świetlic wiejskich
15.3	Rozwijanie turystyki lub rekreacji na obszarze objętym LSR
15.3.1	Punkty informacji turystycznej
15.3.2	Obiekty małej architektury turystycznej i rekreacyjnej
15.4	Promowanie, zachowanie cennego dziedzictwa krajobrazowego i przyrodniczego, w tym obszarów Natura 2000
15.5	Promowanie, zachowanie lokalnego dziedzictwa kulturowego i historycznego
15.5.1	Renowacja obiektów zabytkowych
15.5.2	Remont, wyposażenie muzeów
15.5.3	Kultywowanie miejscowych tradycji i obrzędów
15.5.4	Prowadzenie badań nad obszarem wdrażania LSR
15.5.5	Promocja lokalnego dziedzictwa kulturowego i historycznego
15.5.6	Urządzanie miejsc pamięci
15.6	Wprowadzanie na rynek produktów i usług opartych na lokalnych zasobach, w tym kulturowych, historycznych, przyrodniczych
15.6.1	Udział w targach i konkursach
15.6.2	Promocja produktów lub usług lokalnych
15.6.3	Uzyskanie certyfikatów i uczestnictwo w systemach jakości
15.6.4	Budowa, adaptacja pomieszczeń do prowadzenia sprzedaży produktów lub usług lokalnych
15.6.5	Budowa, adaptacja pomieszczeń do tradycyjnego wyrobu produktów lokalnych
15.6.6	Badanie rynku produktów lub usług lokalnych
15.7	Wykorzystanie energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych w celu poprawienia prowadzenia działalności kulturalnej lub gospodarczej

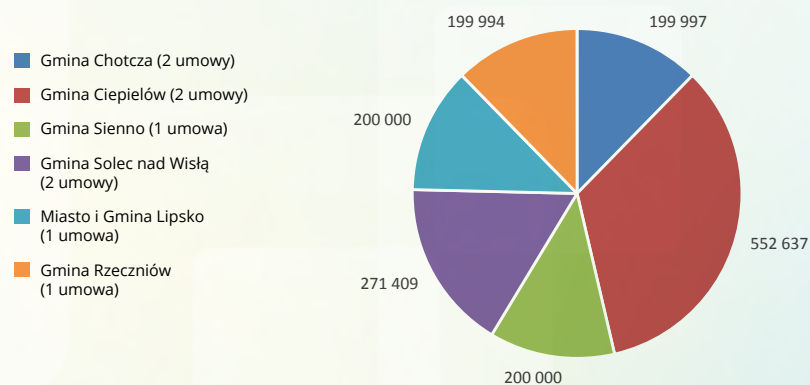
Umowy podpisane w ramach działania Odnowa i rozwój wsi

Nazwa beneficjenta	Tytuł operacji	Typ operacji	Koszt całkowity operacji	Kwota EFRR
Gmina Chotcza	Remont zbiornika wodnego o charakterze retencyjno-rekreacyjnym na działce 1921 w m. Chotcza-Józefów	zaspokajanie potrzeb społecznych w zakresie sportu i rekreacji	149 303	97 107
Gmina Chotcza	Odnowa wsi Chotcza Dolna - budowa parkingu turystycznego z ciągiem pieszych	infrastruktura publiczna	196 637	102 890
Gmina Ciepeliów	„Poprawa wizerunku otoczenia kościoła w Ciepeliowie oraz bezpieczeństwa mieszkańców poprzez budowę parkingów i chodników do cmentarza parafialnego wraz z małą architekturą krajobrazu”	infrastruktura publiczna	452 276	258 263
Gmina Ciepeliów	Odnowa otoczenia kościoła parafialnego w Czerwonej wraz z zagospodarowaniem terenów przyległych	infrastruktura publiczna	578 753	294 374

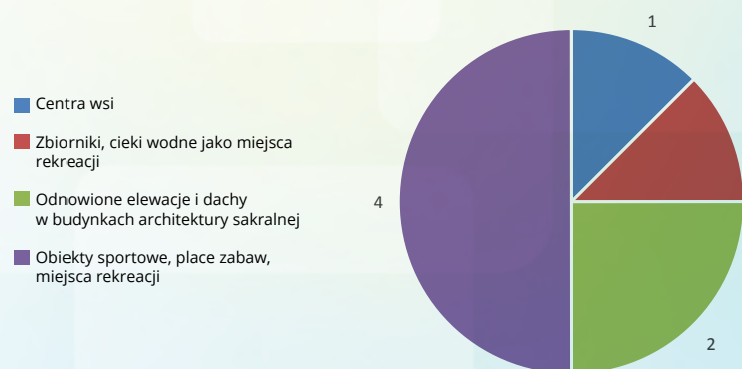
Umowy podpisane w ramach działania Odnowa i rozwój wsi cd.

Gmina Sienno	Budowa Ośrodka Sportowo-rekreacyjnego w Siennie - etap III	zaspokajanie potrzeb społecznych w zakresie turystyki	680 205	200 000
Gmina Solec nad Wisłą	Modernizacja parku zlokalizowanego przy pl. Bolesława Śmiałego w Solcu nad Wisłą	zaspokajanie potrzeb społecznych w zakresie sportu i rekreacji	361 459	221 509
Miasto i Gmina Lipsko	Budowa boisk sportowych w Krępie Kościelnej	zaspokajanie potrzeb społecznych w zakresie turystyki	342 435	200 000
Parafia rzymskokatolicka pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Rzeczniowie	Remont elewacji wraz z kolorystyką kościoła parafialnego pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Rzeczniowie	zachowanie dziedzictwa kulturowego	249 993	199 994
Parafia rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia NMP w Solcu nad Wisłą	Solec nad Wisłą - prace konserwatorskie w zespole klasztoru oo. Reformatów z XVII wieku. Etap I - osuszenie murów przyziemia	zachowanie dziedzictwa kulturowego	107 725	49 900
			3 118 787	1 624 037

Wartość dofinansowania ze środków EFRROW w podziale na gminy w ramach działania Odnowa Wsi

Efekty rzeczowe zakończonych inwestycji (zakończono 7 projektów)

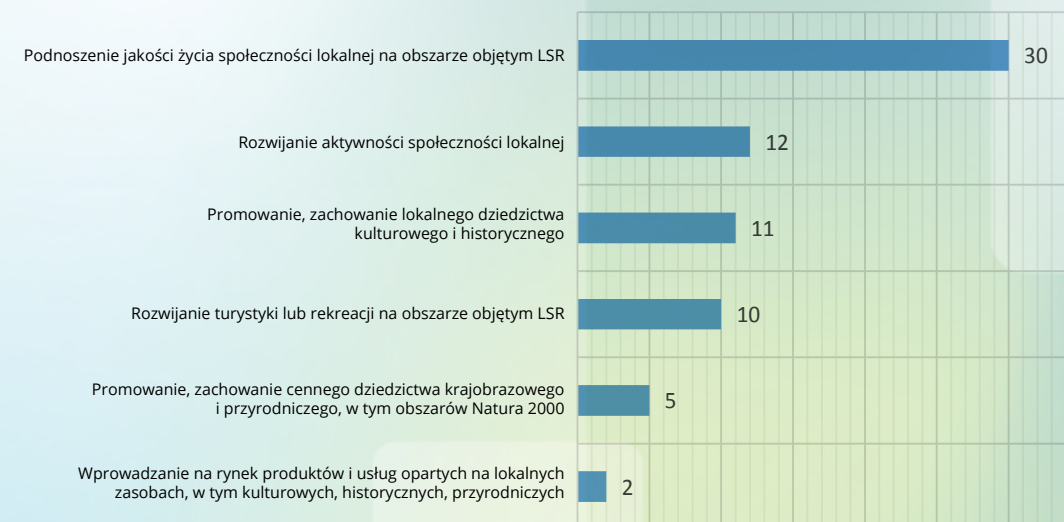

LGD „Krzemienny Krąg” - woj. świętokrzyskie

Grupa obejmuje 10 gmin o łącznej powierzchni 1151 km² z trzech powiatów, będących częścią województw mazowieckiego: Chotcza, Lipsko, Rzeczniołów, Sienno i Solec nad Wisłą (pow. lipski) i świętokrzyskiego: Bałtów, Bodzechów, Ćmielów i Kunów (pow. ostrowiecki), oraz Sadowie (pow. opatowski). Liczba ludności zamieszkałej na terenie LGD wynosi 70 tys. osób. Obszar ten jest zasobny w złoża kopalin m.in.: kruszywa naturalne, surowce ilaste, wapnienie, krzemienie ozdobne. Teren LGD ma charakter rolniczy. W strukturze użytków rolnych dominują grunty orne. Istotny jest też udział sadów (gm. Lipsko, Sienno i Solec nad Wisłą). Rozwijającą się dziedziną gospodarki jest turystyka. Lokalna Strategia Rozwoju wyznaczyła 4 cele ogólne: *podniesienie świadomości znaczenia środowiska naturalnego i historycznego; *efektywne wykorzystanie zasobów naturalnych i kulturowych; *efektywna sprzedaż produktów lokalnych; *rozwój gospodarki opartej na wiedzy.

Beneficjenci z powiatu lipskiego w ramach Małych Projektów korzystają również z budżetu LGD Krzemienny Krąg. Dotychczas zostało zawartych 69 umów na kwotę pomocy ok. 1,5 mln zł, z czego EFRROW wynosi 1,2 mln zł.

Zakres tych projektów przedstawia poniższa tabela

Podsumowanie

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 otworzył nowe szanse dla mieszkańców wsi oraz małych miast i był niewątpliwie wsparciem dla przemian jakie się tam dokonały. Aktywność środowisk wiejskich w pozyskiwaniu funduszy unijnych w bardzo korzystny sposób wpływa na wzrost poziomu i jakości życia na wsi, na wielofunkcyjny rozwój terenów wiejskich, a także na planową ochronę środowiska naturalnego. Korzyści te są wszakże uzależnione od napływu środków publicznych. Spójrzmy na efekty dokonań jakie nastąpiły w powiecie lipskim. A oto co zostało zrobione:

Wartość dofinansowania na jednego mieszkańca - **647 zł**

Wały przeciwpowodziowe - **9,45 km**; Regulacja rzeki - **5,95 km**; Wodociągi - **24,5 km**

Kanalizacje zagrodowe - **47**; Obiekty sportowe, miejsca rekreacji - **7**

Świetlice, domy kultury - **6**; Mała architektura - **3**; Centra wsi - **2**

Tereny zielone, parki - **1**; Promocja lokalnej twórczości kulturalnej - **4**

Promocja lokalnej przedsiębiorczości - **4**; Remont, wyposażenie świetlic wiejskich - **4**

Udostępnianie urządzeń i sprzętu - **4**; Organizacja szkoleń - **1**; Organizacja imprez kulturalnych i promocyjnych - **22**; Zagospodarowanie przestrzeni publicznej - **3**

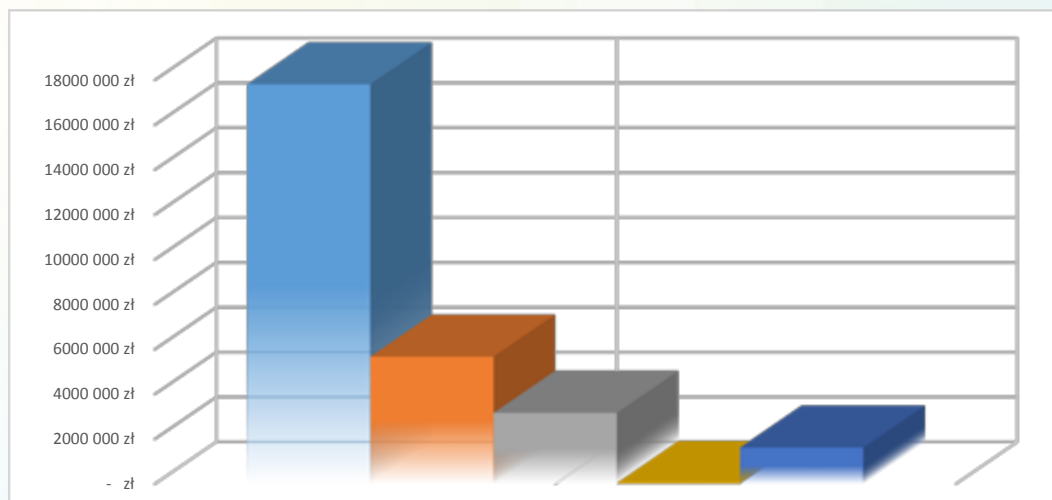
Punkty informacji turystycznej - **5**; Obiekty małej architektury turystycznej i rekreacyjnej - **6**

Zachowanie dziedzictwa przyrodniczego: **5**; Renowacja obiektów zabytkowych - **3**

Kultywowanie miejscowych tradycji i obrzędów - **3**; Promocja lokalnego dziedzictwa kulturowego i historycznego - **6**; Budowa pomieszczeń do prowadzenia sprzedaży produktów lokalnych - **2**; Prowadzenie badań nad obszarem wdrażania LSR - **1**

Na terenie powiatu lipskiego w działaniach PROW skoncentrowano się przede wszystkim na gospodarce wodno-ściekowej i ochronie przeciwpowodziowej.

Środki EFROW wykorzystane w powiecie lipskim z podziałem na poszczególne działania

■ Działanie 125	17 818 449 zł
■ Działanie 321	5 678 193 zł
■ Działanie 313, 322, 323	3 168 646 zł
■ Działanie Leader Małe Projekty	51 559 zł
■ Działanie Leader Odnowa Wsi	1 624 037 zł